

Bruxelles, den 17.1.2013
COM(2013) 6 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om gennemførelse af EU's affaldslovgivning

**Direktiv 2006/12/EF om affald,
direktiv 91/689/EØF om farligt affald,
direktiv 75/439/EØF om olieaffald, direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg,
direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald,
direktiv 1999/31/EF om deponering af affald og
direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr
for perioden 2007-2009**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om gennemførelse af EU's affaldslovgivning

**Direktiv 2006/12/EF om affald,
direktiv 91/689/EØF om farligt affald,
direktiv 75/439/EØF om olieaffald, direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg,
direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald,
direktiv 1999/31/EF om deponering af affald og
direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr
for perioden 2007-2009**

1. INDLEDNING

Hensigten med denne rapport er at informere om gennemførelsen af EU's lovgivning om affald i perioden 2007-2009. Den dækker direktiv 2006/12/EF om affald, direktiv 91/689/EØF om farligt affald, direktiv 75/439/EØF om olieaffald, direktiv 86/278/EØF om slam fra rensningsanlæg, direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, direktiv 1999/31/EF om deponering af affald og direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Særskilte rapporter vil dække gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald, direktiv 2006/21/EF om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og direktiv 2000/53/EF om udrangerede køretøjer.

Rapporten bygger på oplysninger fra medlemsstaterne. Detaljerede rapporter om gennemførelsen af de enkelte direktiver findes her: <http://ec.europa.eu/environment/waste/reporting/index.htm>.

Direktiv 2006/12/EF om affald, direktiv 91/689/EØF om farligt affald og direktiv 75/439/EØF om olieaffald er ophævet med virkning fra den 12. december 2010 i kraft af det ændrede direktiv 2008/98/EF om affald, hvori de vigtigste bestemmelser er indarbejdet. Dette er således den sidste rapport om gennemførelsen af disse direktiver. Der er udarbejdet et nyt spørgeskema for direktiv 2008/98/EF¹. Figur 1 i bilaget til denne rapport giver et overblik over ændringerne i regelværket om affald.

2. RAPPORTERNES AKTUALITET OG KVALITET

I rapporteringsperioden 2007-2009 har næsten alle medlemsstaterne opfyldt deres rapporteringsforpligtelser². Medlemsstaternes rapporteringsdisciplin lader dog stadig en del tilbage at ønske: Rapporter fra fire medlemsstater blev ikke indsendt til tiden, de indsendte

¹ Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 18. april 2012 om udarbejdelse af et spørgeskema til medlemsstaternes rapporter om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF om affald, http://ec.europa.eu/environment/waste/reporting/pdf/C_2012_2384.pdf.

² Med undtagelse af Frankrig, Grækenland, Malta og de belgiske regioner Bruxelles og Vallonien, som på tidspunktet for afslutningen af denne rapport ikke havde udarbejdet et fuldt sæt gennemførelsesrapporter.

rapporter indeholdt ikke altid svar på alle spørgsmål, og oplysningerne var ikke altid fuldstændige.

Med hensyn til årlige data om genvinding og nyttiggørelse af affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) og emballage henviste de fleste medlemsstater til de indsendte årsrapporter til Eurostat. For størstedelen af medlemsstaterne fandtes der ingen data for 2009 (hvilket med hensyn til WEEE stemmer overens med rapporteringskravene). Der fandtes et fuldstændigt sæt data for 2007 og 2008 for WEEE og emballage for de overordnede genvindings- og nyttiggørelsestal samt for genvinding og indsamling af materialer eller særlige affaldsstrømme.

Kvaliteten af de indsendte rapporter og oplysninger svingede betydeligt. Medlemsstaterne gav ofte uklare svar. I nogle tilfælde kan dette skyldes, at formuleringen af flere af spørgsmålene i spørgeskemaet er uklar. Medlemsstaternes svar var gentagne gange vage, f.eks. ofte med henvisninger til national lovgivning men uden yderligere oplysninger, selv om der udtrykkeligt blev anmodet om en forklaring eller oplysninger om erfaringer.

3. DIREKTIV 2006/12/EF OM AFFALD (AFFALDSRAMMEDIREKTIVET)

Dette direktiv, som nu er ophævet og erstattet af direktiv 2008/98/EF om affald, indeholdt de grundlæggende krav, definitioner og principper for affaldshåndtering i EU. Det blev vedtaget i 1975 og efterfølgende revideret i 1991 og er blevet ændret mange gange. Direktiv 2006/12/EF (i det følgende "affaldsrammedirektivet fra 2006"), en kodificeret udgave af et tidligere direktiv 75/442/EØF, var det relevante dokument for rapporteringsperioden 2007-2009.

Med affaldsrammedirektivet fra 2006 indførtes vigtige definitioner vedrørende affaldshåndtering (f.eks. definitionen af "affald"), ligesom medlemsstaterne blev forpligtet til at oprette tilstrækkelige net af bortskaffelsesfaciliteter, der indførtes et affaldshåndteringshierarki i tre trin, der fremmede forebyggelse af affaldsproduktion i stedet for nyttiggørelse med bortskaffelse som sidste udvej. Direktivet forpligtede medlemsstaterne til at sikre, at affald blev nyttiggjort eller bortskaffet, uden at menneskers sundhed bringes i fare, og forbød henkastning, dumpning og ukontrolleret bortskaffelse af affald. Medlemsstaterne skulle udarbejde nationale planer for håndtering af affaldet, ligesom de blev forpligtet til at indhente en tilladelse til at håndtere affald.

Alle rapporterende medlemsstater bekræftede, at de havde indarbejdet direktivet i deres nationale lovgivning og overholdt direktivets grundlæggende krav, herunder etablering af en eller flere affaldshåndteringsplaner, samt taget skridt til at opnå uafhængighed med hensyn til selv at bortskaffe affaldet. Derudover bekræftede alle rapporterende medlemsstater, at de overholdt bestemmelserne i affaldsrammedirektivet fra 2006 vedrørende krav om tilladelser og registerføring.

Ikke desto mindre kunne der afdækkes en vigtig mangel i anvendelsen af EU's affaldslovgivning med hensyn til de valgte affaldshåndteringsmuligheder. Statistikker viste, at mange medlemsstater i høj grad stadig var afhængige af deponeringsanlæg til husholdningsaffald, hvilket ikke stemte overens med affaldshierarkiet i artikel 3, stk. 1, i affaldsrammedirektivet fra 2006 og vil stå i endnu stærkere kontrast til kravene i det reviderede affaldsrammedirektiv, som indeholder et hierarki for affaldshåndtering i fem trin. I 2009 var der store forskelle i medlemsstaternes behandlingsmetoder for dagrenovation fra ekstrem stor brug af deponering (Bulgarien, Rumænien, Malta, Litauen og Letland, som

anvendte deponering til over 90 % af deres affald) til under 5 % deponering (Belgien, Danmark, Tyskland, Nederlandene, Østrig og Sverige). De højeste genvindingstal (inklusive kompostering³) blev opnået i Østrig (70 %), efterfulgt af Tyskland (66 %), Belgien og Nederlandene (60 %) samt Sverige (55 %). Sverige, Danmark, Nederlandene, Luxembourg, Belgien, Tyskland og Frankrig havde de højeste forbrændingstal (ingen skellen mellem forbrænding med og uden energiindvinding på det tidspunkt). Disse store forskelle skyldtes i et vist omfang den sene gennemførelse af affaldslovgivningen i de medlemsstater, der blev medlem af EU efter 2004. Udviklingen i disse lande skal derfor nøje overvåges som den vigtigste indikator for effektiviteten af deres affaldshåndteringspolitikker. Visse ældre medlemsstater har imidlertid vist konstant lave resultattal (f.eks. Grækenland med 82 % deponering og Portugal med blot 20 % genvinding). Der bør tilskyndes til at skabe fremskridt i disse lande med målrettet lovgivning og udnyttelse af strukturfondene og Samhørighedsfonden.

Der kunne konstateres visse fremskridt inden for håndtering af dagrenovation sammenlignet med den forrige rapporteringsperiode, hvilket sandsynligvis kan forklares med, at der inden for de seneste år er etableret en bedre infrastruktur til affaldshåndtering. Gennemførelsen af EU-direktiver om særlige affaldsstrømme (som f.eks. emballagedirektivet, WEEE-direktivet eller batteridirektivet) og foranstaltninger, der har til formål at opfylde målene deri, var ligeledes en drivkraft, eftersom infrastruktur, indsamlingsordninger, oplysningskampagner mv., som blev indført i overensstemmelse med lovgivningen, vil have bidraget til en generel forbedring af affaldshåndteringen. De overordnede tal for affaldshåndtering generelt og specifikt for håndtering af dagrenovation er imidlertid fortsat utilfredsstillende i betragtning af, at det er EU's mål at bevæge sig hen imod et europæisk genanvendelsessamfund, således som det nu fremgår af det ændrede affaldsrammedirektiv 2008/98/EF. Genvinding rummer stadig enorme muligheder, da over halvdelen af de eksisterende affaldsressourcer ligger uudnyttede hen, og der bør straks træffes foranstaltninger med henblik på hurtigt at indføre moderne, ressourceeffektive affaldshåndteringssystemer.

4. DIREKTIV 91/689/EØF OM FARLIGT AFFALD

Med direktivet om farligt affald – som nu er ophævet, idet de vigtigste bestemmelser indgår i direktiv 2008/98/EF om affald – blev der indført en ensartet definition af farligt affald, ligesom det sikrede en miljømæssig fornuftig håndtering af denne affaldsstrøm. Der blev indført en række kontrolmekanismer ud over de, der blev fastlagt i affaldsrammedirektivet fra 2006, med hensyn til håndtering af farligt affald, herunder et forbud mod blanding af farligt affald, krav om sporbarhed og meddelelse til Kommissionen om affald, der udviser farlige egenskaber, men som ikke er registreret som sådan.

Alle rapporterende medlemsstater har gennemført de relevante bestemmelser i direktivet om farligt affald i deres nationale lovgivning. Oplysningerne fra de rapporterende medlemsstater var dog ikke i alle tilfælde præcise og udtømmende. Der er navnlig stadig bekymringer vedrørende håndhævelse af forbuddet mod blanding og de relevante undtagelser. Der er tvivl om, hvorvidt kontrollen baseret på særlige sager og klager, som visse medlemsstater har

³ *Kompostering* er en proces, hvorved biomasse omdannes til kompost ved hjælp af oxygen og visse mikroorganismer (en detaljeret forklaring af de forskellige former for behandling af bionedbrydeligt affald findes i boks 2 i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager meddelelse fra Kommissionen om fremtidige tiltag vedrørende håndtering af bioaffald i EU, SEK(2010)0577, på: http://ec.europa.eu/environment/waste/compost/pdf/sec_biowaste.pdf).

rapporteret, var tilstrækkelige til at overholde kravet om hensigtsmæssig periodisk kontrol. Derudover fremgår det ikke altid tydeligt, om kontrollen samt rapporteringskravene reelt omfattede producenter af farligt affald eller generelt virksomheder eller anlæg, der håndterer affald.

5. DIREKTIV 75/439/EØF OM BORTSKAFFELSE AF OLIEAFFALD

Direktivet om olieaffald er ligeledes blevet ophævet pr. 12. december 2010 – olieaffald er nu omfattet af direktiv 2008/98/EF om affald.

Alle medlemsstater gennemførte direktivet om olieaffald i deres nationale lovgivning. Vurderingen af medlemsstaternes rapporter viste, at de havde hensigtsmæssige tilladelses- og kontrolmekanismer til at forhindre de negative miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser af håndteringen af olieaffald.

I 2008 og 2009 blev der anvendt en række forskellige behandlingsmetoder i EU. Syv medlemsstater prioriterede regenerering af olieaffald i forhold til forbrænding og deponering som en håndteringsmulighed. To medlemsstater eksporterede en betydelig del af deres olieaffald. Otte medlemsstater kunne ikke analyseres i detaljer på grund af manglende data. De resterende fem medlemsstater valgte en blanding af alle tre behandlingsmuligheder.

En række medlemsstater konstaterede visse begrænsninger, som forhindrede regenerering eller forbrænding af olieaffald. Blandt de mest almindelige årsager var, at der blev produceret og indsamlet mindre mængder olie og dermed manglende forarbejdningskapacitet. Fra et økonomisk synspunkt syntes investeringer i infrastruktur til behandling af olieaffald ikke at være rimelige for disse lande.

6. DIREKTIV 86/278/EØF OM SLAM FRA RENSNINGSANLÆG

Direktivet om slam fra rensningsanlæg har til formål at tilskynde til anvendelse af slam i landbruget og undgå skadelige virkninger for jord, planter, dyr og mennesker. Direktivet indeholder en række krav om kvaliteten af slam, der anvendes i landbruget, kvaliteten af den jord, hvorpå slammet anvendes eller begrænsning af anvendelse af slam til visse formål og i visse perioder. Det vigtigste formål med disse krav er at begrænse koncentrationen af tungmetaller i jord. Der er derfor defineret grænseværdier for tungmetaller i den jord, hvor slammet anvendes, og for den maksimale årlige mængde af tungmetaller, der tilføres jord til landbrugsformål gennem anvendelse af slam.

Gennemførelsen og implementeringen af dette direktiv forløber fortsat uden problemer, og der er ikke sket større ændringer siden sidste rapporteringsperiode. Nok så interessant er der store forskelle i medlemsstaternes nationale grænseværdier for tungmetaller. Mens nogle medlemsstater har vedtaget grænserne i direktivet, har andre besluttet at vedtage endnu strengere grænseværdier.

Analysen af de data, som medlemsstaterne har rapporteret om slam, der produceres og anvendes i landbruget, viser, at målet om at tilskynde til brug af slam i landbruget er nået. Selv om produktionen af slam faldt let (< 1 %) fra 2007 til 2009, rapporterer medlemsstaterne om en stigning i anvendelsen af slam i landbruget på ca. 8 % i samme periode.

Kommissionen vil i første kvartal af 2013 gennemføre en efterfølgende evaluering af en række direktiver om affaldsstrømme, herunder direktivet om slam fra rensningsanlæg.

7. DIREKTIV 94/62/EØF OM EMBALLAGE OG EMBALLAGEAFFALD

Emballagedirektivet har til formål at harmonisere nationale foranstaltninger med henblik på at forebygge eller mindske konsekvenserne af emballage og emballageaffald for miljøet og sikre et velfungerende indre marked. Det indeholder bestemmelser om forebyggelse af emballageaffald, om genbrug af emballage og om genanvendelse og genvinding af emballageaffald. Direktivet fastsætter mål for genvinding og genanvendelse, forpligter medlemsstaterne til at indføre indsamlingsordninger for emballageaffald og indfører minimumskrav, som al emballage skal opfylde, før det bringes i omsætning i EU. Flere medlemsstater fik tildelt overgangsperioder til at nå målene for genanvendelse og genvinding.

Generelt har alle rapporterende medlemsstater gennemført direktivets krav i deres nationale lovgivning. Baseret på oplysningerne fra medlemsstaterne og statistisk fra Eurostat kan det antages, at det overordnede gennemførelsesniveau fortsat vil være tilfredsstillende. Kun to medlemsstater har anført, at deres nationale lovgivning er ændret i rapporteringsperioden.

Fra 2007 til 2009 forblev mængden og sammensætningen af emballageaffald ret stabilt med en let stigning i vægt i 2007 og 2008. I 2009 skete der et betydeligt fald i mængden af emballageaffald til under niveauet i 2005, selv om det ikke er muligt at angive den præcise årsag til denne udvikling.

Grækenland, Irland og Portugal har fået tildelt overgangsperioder vedrørende målene for behandling af emballageaffald indtil 2011 som følge af det store antal små øer, de forskellige landdistrikter og bjergområder og det lave niveau af emballageforbrug. Derudover giver direktiv 2005/20/EF og tiltrædelsestraktaterne en senere tidsfrist til at nå målene for de lande, som tiltrådte EU i 2004 (Den Tjekkiske Republik, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien, Slovakiet) og 2007 (Rumænien og Bulgarien).

De samlede tal for genanvendelse og genvinding steg betydeligt sammenlignet med den foregående rapporteringsperiode, primært som følge af indførelsen af indsamlings- og behandlingssystemer for emballageaffald i de nye medlemsstater. Mellem 2007 og 2009 steg de samlede tal for genanvendelse og genvinding let, men stabilt i EU-27.

Flertallet af medlemsstaterne nåede med visse undtagelser målene for overordnet genanvendelse og genvinding samt de materialespecifikke mål for genvinding. I 2009 nåede fire medlemsstater ikke et eller flere af de definerede mål. Visse medlemsstater nåede ikke et mål et år, men kunne nå det i det foregående eller efterfølgende år, hvilket tyder på, at der ikke er nogen systematiske strukturmæssige mangler i disse medlemsstaters infrastruktur til affaldshåndtering. For andre medlemsstater lykkedes det imidlertid konsekvent ikke at nå de overordnede mål for genanvendelse/genvinding eller de materialespecifikke mål i rapporteringsperioden, og dette problem skal håndteres individuelt.

Størstedelen af medlemsstaterne traf foranstaltninger mod produktion af emballageaffald, men ikke desto mindre har medlemsstaterne fortsat til opgave at tilskynde til at forebygge emballageaffald og udvikle systemer til genbrug af emballageaffald.

Alle rapporterende medlemsstater anførte udarbejdelsen af særskilte indsamlingsordninger for emballageaffald⁴. Systemerne adskiller sig med hensyn til effektivitet og tilgængelighed for befolkningen og omkostningerne for forbrugeren. Nogle af de medlemsstater, som tiltrådte i 2004, er først for nylig begyndt at etablere relevant infrastruktur via pilotprojekter i byområder. Medlemsstaterne gennemførte en række forskellige initiativer for at gøre forbrugere og virksomheder opmærksomme på miljømæssig fornuftig håndtering af emballageaffald, herunder særskilt indsamling. Hvor sådanne systemer var etableret, foregik den særskilte indsamling betydeligt bedre (med deraf følgende højere genvindingskvalitet).

Gennemførelsen og den praktiske håndhævelse af kravene i direktivet varierer betydeligt mellem medlemsstaterne, hvilket bekræftes i evalueringen af statistiske data. Den planlagte efterfølgende evaluering, der vil blive iværksat i 2013, vil også omfatte emballagedirektivet.

8. DIREKTIV 1999/31/EF OM DEPONERING AF AFFALD

Direktivet om deponering af affald har til formål at forebygge eller begrænse eventuelle negative virkninger på miljøet og menneskers sundhed. Det indeholder strenge tekniske krav til deponeringsanlæg, særlige krav til affaldsmodtagelse på anlæggene og forskellige kategorier af deponeringsanlæg, afhængigt af det affald, der skal bortskaffes. I dette direktiv forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at de kompetente nationale myndigheder udsteder tilladelser til driften af anlæggene. De vigtigste bestemmelser omfatter mål for en gradvis omdirigering af bionedbrydeligt affald⁵ fra deponeringsanlæg med henblik på at begrænse methan⁶ sammenholdt med tekniske krav til indsamling og behandling af gasser fra deponeringsanlæg.

Deponering har altid været den mindst ønskede løsning på affaldshåndtering. Dette bekræftes i affaldsrammedirektivet fra 2008. Mange medlemsstater har truffet foranstaltninger til at fjerne det hele og har haft stort held med dette (deponering af dagrenovation er faldet til under 5 % i Belgien, Danmark, Tyskland, Nederlandene, Østrig og Sverige). Men i mange lande er deponering den fremherskende (om ikke den eneste tilgængelige) mulighed for kommunal affaldshåndtering. Sidstnævnte lande skal gøre en stor indsats for at ændre situationen og drastisk reducere deponeringen.

Medlemsstaterne rapporterede, at de havde gennemført de fleste af direktivets krav i deres nationale lovgivning. Alle medlemsstaterne rapporterede, at de havde truffet foranstaltninger til at begrænse deponeringen af dagrenovation, herunder forebyggelsesprogrammer, og har vedtaget nationale strategier og foranstaltninger til at begrænse mængden af bionedbrydeligt affald, der føres til deponering. Data om mængden af bionedbrydeligt affald, der føres til deponering, viser, at mængden af dette affald løbende reduceres. Ud af 19 medlemsstater, hvis data kan sammenlignes med data fra den tidligere rapport, var 11 i stand til at reducere mængden af bionedbrydeligt dagrenovation, der føres til deponering.

⁴ *Særskilte indsamlingsordninger til emballageaffald* forstås som systemer til tilbagetagelse og/eller indsamling af brugt emballage og/eller emballageaffald fra forbrugeren, fra enhver anden endelig bruger eller fra affaldsstrømmen, med henblik på håndtering af den brugte emballage eller emballageaffaldet på den mest hensigtsmæssige måde (artikel 7, stk. 1, litra a) i emballagedirektivet).

⁵ *Bionedbrydeligt affald* er enhver type affald, der kan undergå en anaerob eller aerob nedbrydning, såsom levnedsmidler og haveaffald samt papir og pap (artikel 2, litra m), i direktivet om deponering af affald).

⁶ Bionedbrydeligt affald, der nedbrydes i deponeringsanlæg, danner methan, som er en kraftig drivhusgas, der er omkring 20 gange mere potent end CO₂ med hensyn til drivhuseffekten.

Alle medlemsstater har defineret kriterier for modtagelse af affald for forskellige deponeringsklasser. Direktivets tekniske krav (overvågning af perkolat⁷, overflade- og grundvand samt gasemissioner) er generelt godt gennemført i national lovgivning. Der findes ikke altid omfattende data om den deponeringsanlæggenes operatørers praktiske håndhævelse af disse krav. Ifølge de tilgængelige oplysninger var der ved udgangen af rapporteringsperioden 2007-2009 stadig et betydeligt antal deponeringsanlæg i drift, som ikke opfyldte kravene, selv om de er blevet færre sammenlignet med den tidligere rapport (navnlig i tilfælde af deponeringsanlæg til ikke-farligt affald). Størstedelen af medlemsstaterne anførte, at alle deponeringsanlæg i drift, herunder deponeringsanlæg til inert affald, overholdt direktivets krav. Fire medlemsstater rapporterede udelukkende en mindre andel af deponeringsanlæg, der opfyldte kravene, hvor resten krævede opgraderinger og modernisering.

Kommissionen vil gennemgå målene for omdirigering af bionedbrydeligt affald fra deponeringsanlæg og i 2014 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, eventuelt ledsaget af et forslag.

9. DIREKTIV 2002/96/EF OM AFFALD AF ELEKTRISK OG ELEKTRONISK UDSTYR (WEEE)

WEEE-direktivet har til formål at fremme og optimere indsamling, genbrug, genvinding og nyttiggørelse af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) og dermed sikre et højt miljø- og sundhedsmæssigt beskyttelsesniveau. Det indeholder bestemmelser om indførelse af indsamlingsordninger til returnering af gamle anordninger og fokuserer på producentens ansvar som en vigtig politisk mekanisme til at reducere den mængde WEEE, der føres til endelig deponering. Direktivet har til formål at forbedre produktdesign med henblik på at forebygge, at der opstår WEEE-affald, og for at øge genbrug og nyttiggørelse, ligesom det indeholder bestemmelser om finansiering af systemer til nyttiggørelse og behandling af WEEE fra producenterens side. Det fremhæves, at WEEE bør forvaltes nøje som følge af dets ofte farlige egenskaber og dets materialeværdi som ressource. Direktivet definerer derfor obligatoriske mål for medlemsstaterne vedrørende indsamling af WEEE fra husholdninger og opstiller mål for genbrug/genvinding og nyttiggørelse for forskellige WEEE-kategorier for at bidrage til effektiv brug af denne ressource (visse medlemsstater fik tildelt overgangsperioder til at opnå målene).

I 2008 lancerede Kommissionen en omarbejdning af WEEE-direktivet for at tilpasse indsamlingsmålene til virkeligheden i de forskellige medlemsstater, styrke bestemmelserne mod ulovlig transport og reducere den administrative byrde. Det nye WEEE-direktiv blev vedtaget den 4. juli 2012⁸.

Alle medlemsstater har gennemført de relevante bestemmelser i WEEE-direktivet i deres nationale lovgivning.

Baseret på de nationale gennemførelsesrapporter for perioden 2007-2009 og de indsendte data om opnåelse af målene synes overholdelsen af direktivet generelt at være tilfredsstillende. I

⁷ *Perkolat* er enhver væske, der siver ned gennem det deponerede affald, og som udledes fra eller er indeholdt i et deponeringsanlæg (se artikel 2, litra i) i direktivet om deponering af affald).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4. juli 2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), EUT L 197 af 24.7.2012, s. 38.

rapporteringsårene 2007 og 2008 skulle landene i EU-15 overholde målene i direktivet. I 2008 skulle også Slovenien opfylde dette krav. De andre medlemsstater skal vise, at de opfylder kravene for rapporteringsåret 2009 og fremefter. Dataene blev rapporteret af alle medlemsstaterne. Af de lande, som skulle opfylde kravene i 2008, var det kun Italien og Slovenien, som lå betydeligt under det nuværende indsamlingsmål på 4 kg⁹. Der kan tydeligt ses en positiv tendens for indsamling og nyttiggørelse fra de årligt rapporterede data frem til i dag.

Alle rapporterende medlemsstater anførte oprettelse af indsamlingssystemer til WEEE. Dagrenovation var den mest valgte mulighed – private individuelle systemer eksisterer kun i få tilfælde ud over de kollektive systemer. Nationale systemer adskiller sig i deres kompleksitet og effektivitet, nærhed og tilgængelighed for indbyggerne. Derudover er der forskelle i udviklingsniveauet fra land til land og mellem landdistrikter og byområder.

Der blev indsamlet, genbrugt/genvundet og nyttiggjort en stigende mængde WEEE i denne rapporteringsperiode i alle de medlemsstater, som der forelå tilgængelige data for. Langt størstedelen af medlemsstaterne kunne nå indsamlingsmålene i direktivet¹⁰ og nå de kategorispecifikke mål for genbrug/genvinding og nyttiggørelse. Hvor medlemsstaterne ikke nåede direktivets mål, nåede de normalt ikke kun udvalgte mål (i forhold til alle målene). I 2007 og 2008 blev målene for genbrug/genvinding af særlige affaldsstrømme ikke nået af op til tre rapporterende medlemsstater.

10. KONKLUSIONER

Det følger af medlemsstaternes rapporter for perioden 2007-2009, at EU's lovgivning om affald i vidt omfang er korrekt gennemført i den nationale lovgivning.

Ifølge oplysningerne fra medlemsstaterne og de tilgængelige statistiske tal, er gennemførelsen af WEEE-direktivet og emballagedirektivet i det store hele tilfredsstillende, idet det kun er få medlemsstater, der ikke har nået enkelte mål.

Der blev ikke konstateret større problemer eller mangler med hensyn til gennemførelsen af direktiverne i forbindelse med håndtering af olieaffald og slam.

For andre direktiver er der imidlertid vigtige problemer med den praktiske gennemførelse og håndhævelse. Denne konklusion kan ikke udelukkende drages på grundlag af medlemsstaternes gennemførelsesrapporter, men også fra andre informationskilder som f.eks. Eurostat, Kommissionens egne undersøgelser eller antallet af klager og overtrædelser vedrørende affaldshåndtering. Håndhævelsesniveauet varierer betydeligt for de forskellige direktiver, idet direktivet om farligt affald, affaldsdirektivet fra 2006 og direktivet om deponering af affald rejser de største bekymringer.

⁹ Medlemsstaterne sikrer, at der senest den 31. december 2006 nås et niveau for særskilt indsamling af WEEE fra private husholdninger på mindst fire kg pr. indbygger pr. år (artikel 5, stk. 5, i WEEE-direktivet).

¹⁰ Målene for de forskellige kategorier af WEEE kan ses i artikel 7, stk. 2, og i bilag IA i WEEE-direktivet samt i figur 8 i bilaget til denne rapport og tabel 3 i den særlige gennemførelsesrapport om WEEE-direktivet på: <http://ec.europa.eu/environment/waste/reporting/index.htm>.

Med hensyn til direktivet om farligt affald vedrører bekymringer om den praktiske håndhævelse forbuddet mod blanding¹¹ og de dermed forbundne undtagelser defineret af direktivet¹² og, i et bredere perspektiv, forståelsen af "periodisk kontrol" og de dermed forbundne virksomheder, som er berørte af kontrollen i visse medlemsstater.

Med hensyn til direktivet om deponering af affald vækker antallet af deponeringsanlæg, som stadig er i drift og ikke opfylder kravene, stadig bekymring, selv om direktivets strenge krav ofte gennemføres i national lovgivning, og der træffes nationale foranstaltninger til at begrænse mængden af bionedbrydeligt affald, der føres til deponering. Et andet alvorligt problem er det overordnede omfang af deponering, idet adskillige medlemsstater er yderst afhængige af denne mindst gunstige mulighed for affaldshåndtering, trods det at andre medlemsstater har påvist, at det er muligt at reducere deponeringen til næsten ingenting.

Med hensyn til affaldsrammedirektivet fra 2006 viser tilgængelige statistikker, antallet af overtrædelsessager, tidligere gennemførelsesrapporter og Kommissionens egne undersøgelser en fortsat mangel på gennemførelse og håndhævelse. Der er fortsat bekymring om den korrekte gennemførelse af hierarkiet for affaldshåndtering, også i tretrinsudgaven, idet stor afhængighed af deponering fører til uudnyttede muligheder for genvinding og nyttiggørelse, selv om der var fremskridt at spore i denne rapporteringsperiode. De vigtigste hindringer for bedre gennemførelse i medlemsstaterne omfatter mangel på engagement og ressourcer til gennemførelseskontrol og håndhævelse kombineret med strukturmæssige, institutionelle og forfatningsmæssige begrænsninger¹³. Der kunne opnås store forbedringer ved at overkomme disse hindringer og tilføje stærkere national kontrol og bedre viden om affaldshåndtering.

Hierarkiet for affaldshåndtering er ændret i direktiv 2008/98/EF om affald med stærkere fokus på forebyggelse, genbrug og genvinding. Indførelsen af nye mål for genvinding og nyttiggørelse i dette direktiv vil være en vigtig faktor i forhold til at udnytte materialer i affald bedre i stedet for at bortskaffe dem. Samtidig giver det reviderede direktiv medlemsstaterne mulighed for at afvige fra hierarkiet, hvis dette kan begrundes af en livscyklustankegang om de overordnede konsekvenser af produktion og håndtering af affald. Dette giver medlemsstaterne større mulighed for at identificere og gennemføre de muligheder for affaldshåndtering, der giver de bedste resultater for miljøet¹⁴.

En nylig undersøgelse¹⁵ offentliggjort af Kommissionen viser, at en fuld gennemførelse af EU's affaldslovgivning vil spare 72 mia. EUR om året, øge den årlige omsætning i EU's affaldshåndterings- og genvindingssektor med 42 mia. EUR og skabe over 400 000 job inden 2020. Ulovlige affaldsoperationer eller manglende infrastruktur i medlemsstaterne forårsager manglende muligheder for økonomisk vækst, som vi ikke har råd til, og de fører til trusler

¹¹ Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at kræve, at anlæg og virksomheder, der varetager bortskaffelse, nyttiggørelse, indsamling eller transport af farligt affald, ikke blander forskellige kategorier farligt affald eller blander farligt affald med ikke-farligt affald (artikel 2, stk. 2, i direktivet om farligt affald).

¹² Bemærk, at bestemmelserne om forbud mod blanding og forudsætningerne for mulige undtagelser er ændret betydeligt i direktiv 2008/98/EF.

¹³ Se Kommissionens undersøgelse "Implementing EU legislation for green growth", endelig rapport af 29. november 2011, på: <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

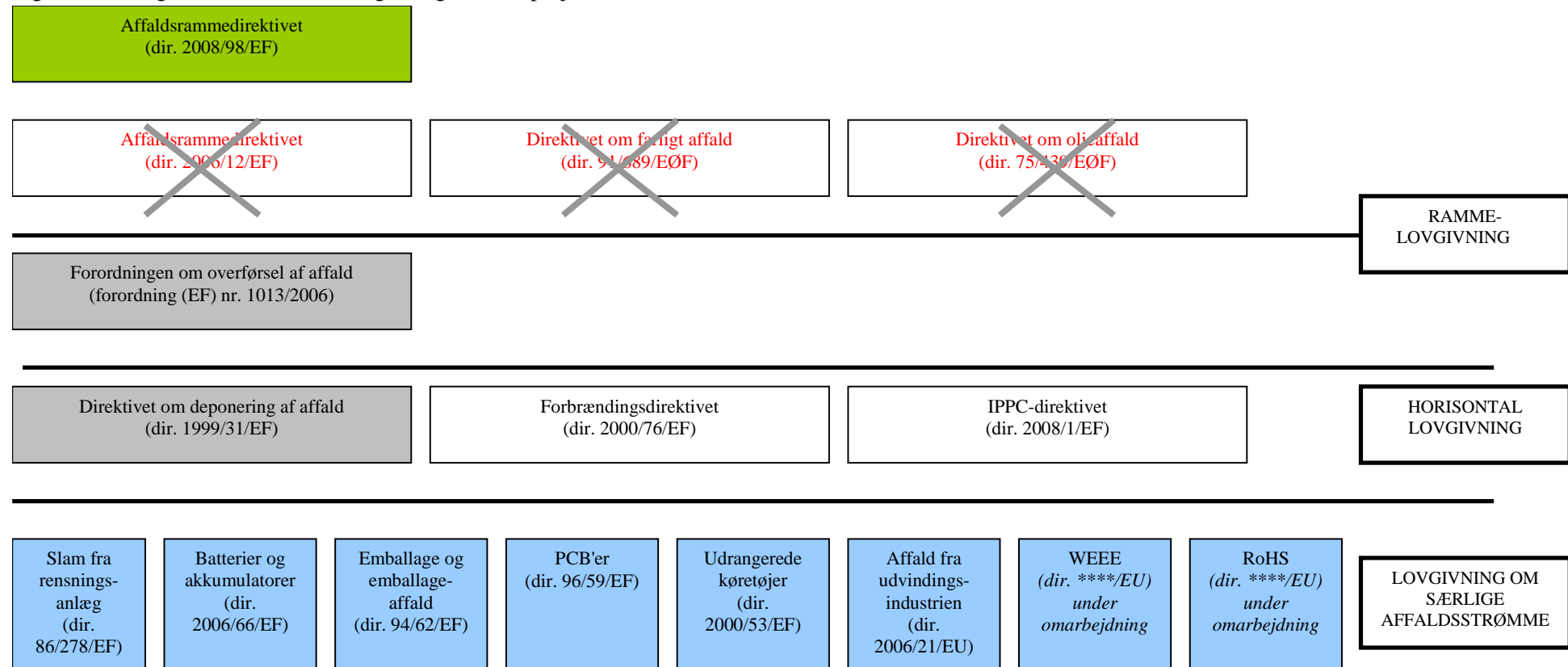
¹⁴ Se Kommissionens retningslinjer om anvendelse af tilgange baseret på en livscyklustankegang (f.eks. LCA) i forbindelse med affaldshåndtering på: <http://lct.jrc.ec.europa.eu/assessment/publications>.

¹⁵ "Implementing EU legislation for green growth", endelig rapport af 29. november 2011, på: <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

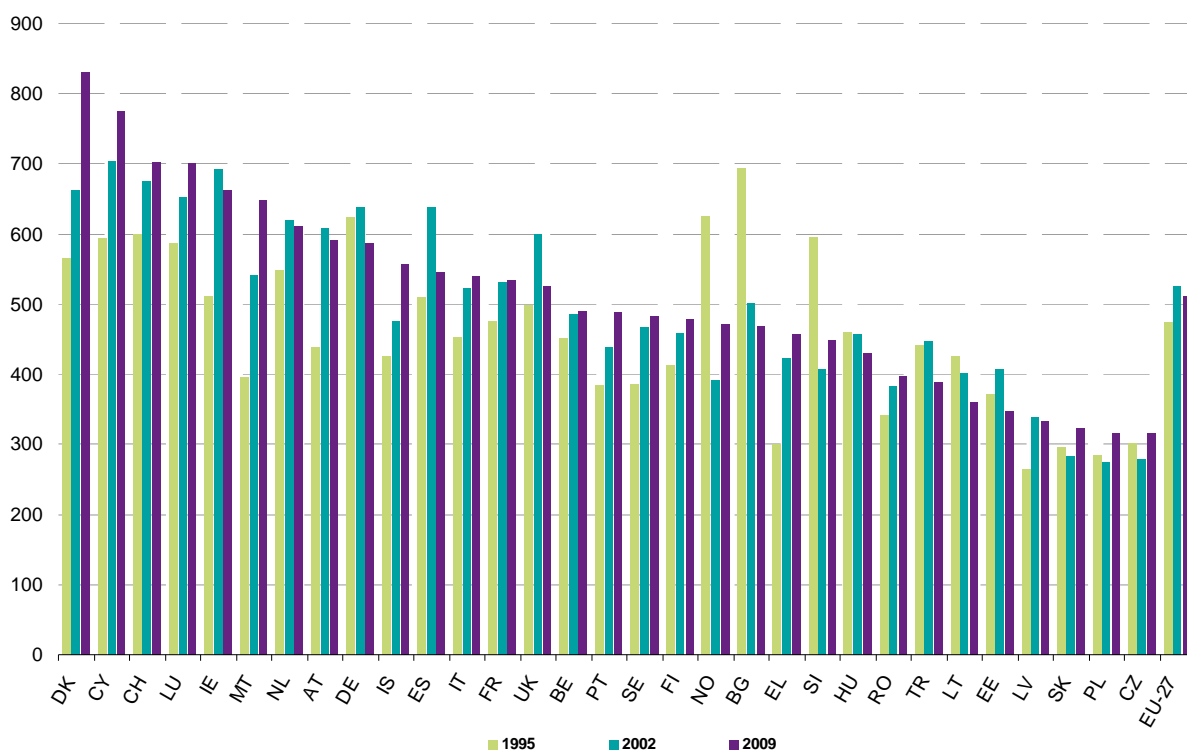
mod miljøet. Det er derfor af største betydning, at der tages skridt til at slå bro over gennemførelseskløften inden for affaldshåndtering, og at et ressourceeffektivt samfund rykkes nærmere.

Bilag

Figur 1. Oversigt over EU's affaldslovgivning – status pr. juli 2012

Figur 2. Dagrenovation produceret pr. land i 1995, 2002 og 2009, sorteret efter 2009 (kg pr. indbygger)

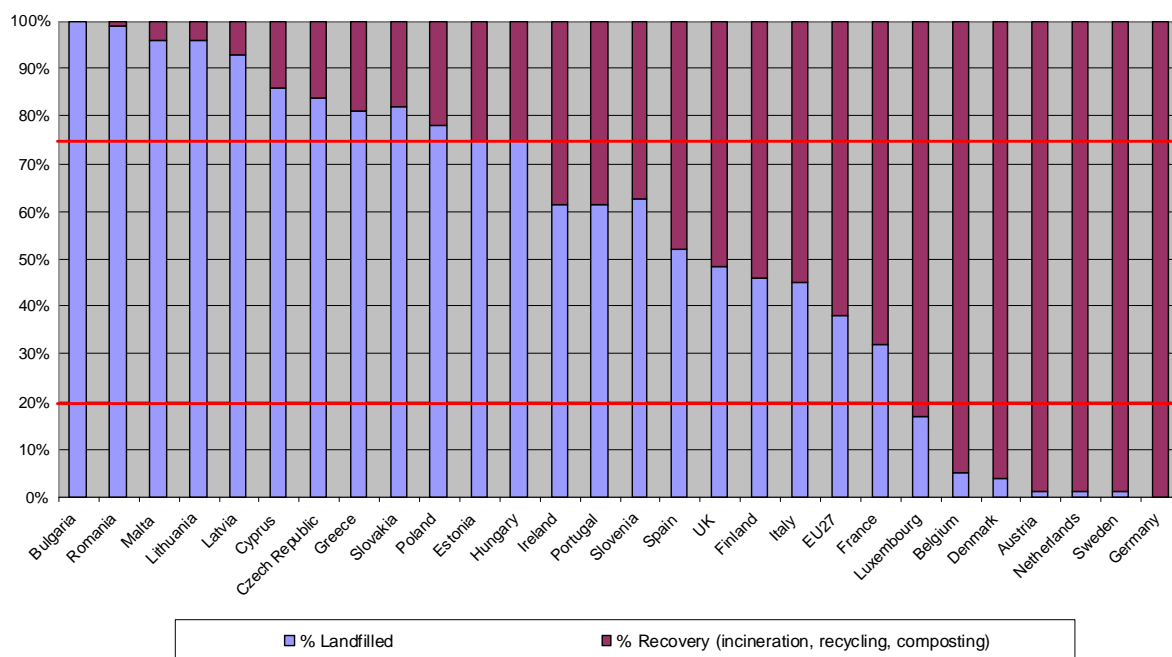
Bemærkninger: Relevante brud på serier:
 Brat fald for Estland (2001), Spanien (2004), Litauen (1999), Ungarn (2000), Portugal (2002), Slovenien (2002) og Norge (2001).
 Brat stigning for Letland (2002) og Slovakiet (2002)

Kilde: Eurostat (onlinedatakode: env_wasmun) Relevant breaks in series:

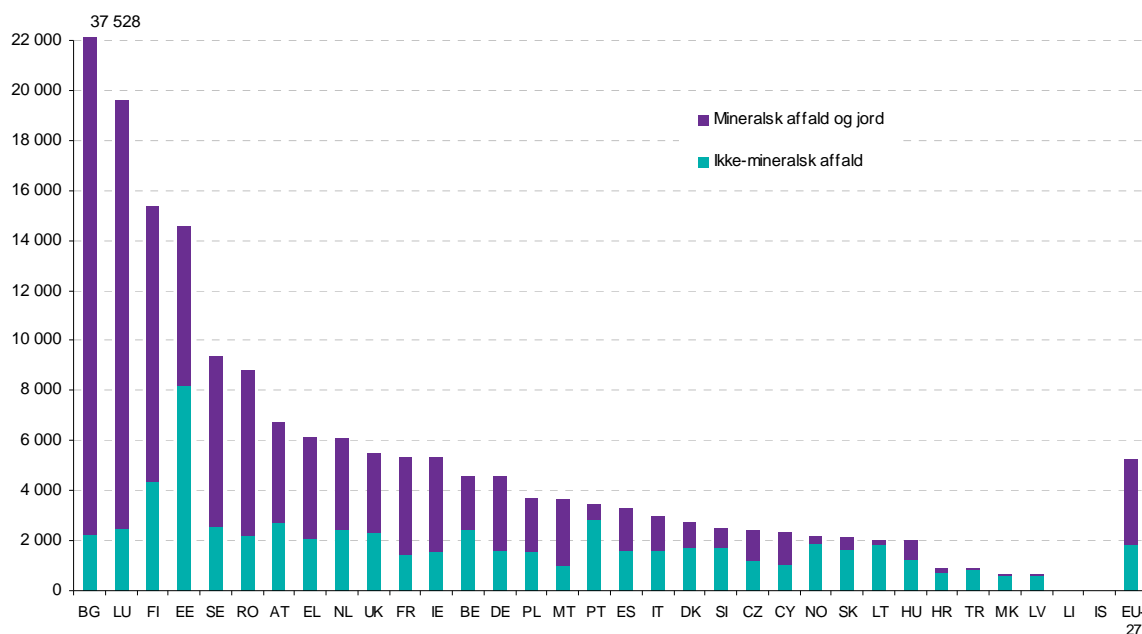
Figur 3. Dagrenovation til deponering, forbrænding, genvinding og kompostering i EU-27, 1995 til 2009

	1995	2009	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ændring 1995-2009
mio. tons																
Deponering	141	138	140	137	138	139	135	131	124	117	109	108	106	100	96	-32 %
Forbrænding	31	32	33	34	36	38	39	41	41	43	47	49	50	50	51	63 %
Genvinding	22	23	28	30	37	38	40	46	47	49	51	54	57	59	59	172 %
Kompost.	13	15	16	18	21	27	28	32	34	36	38	40	42	44	45	239 %
kg pr. indbygger																
Deponering	296	290	293	285	287	288	278	269	254	239	221	219	213	201	191	-35 %
Forbrænding	65	66	70	71	76	79	81	85	84	89	95	99	100	99	101	56 %
Genvinding	46	48	58	62	77	78	83	95	97	100	105	109	116	118	118	159 %
Kompost.	28	31	33	37	44	55	58	65	69	74	78	82	85	88	89	224 %

Figur 4. Behandling af dagrenovation 2009 (kilde: GD ENV, baseret på data fra EUROSTAT)

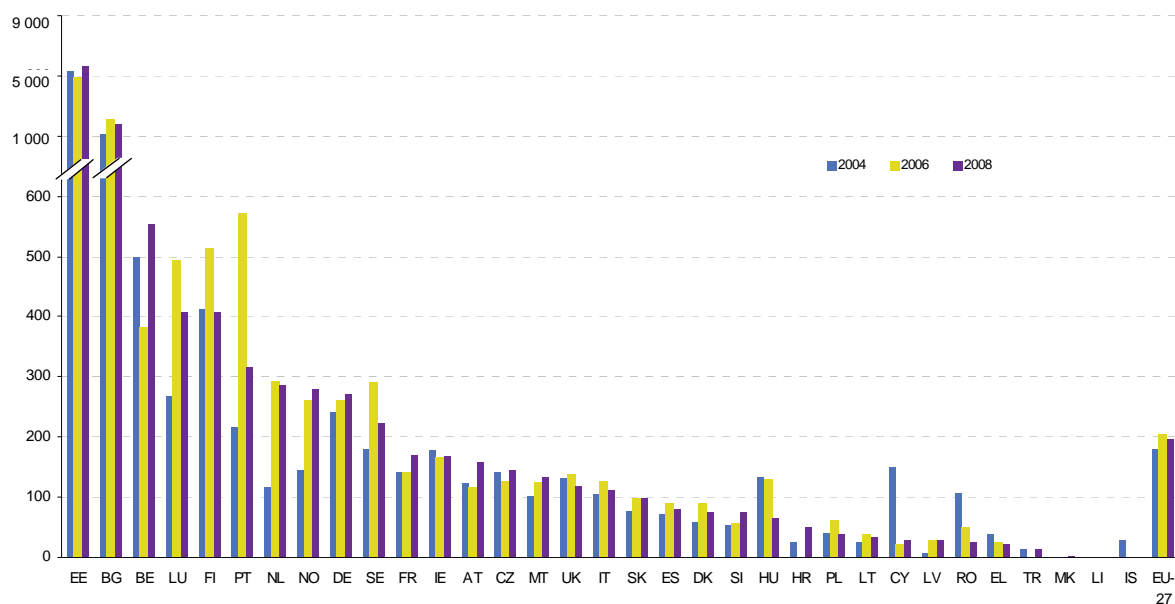

Figur 5. Affaldsproduktion til mineralisk og ikkemineralisk affald 2008 (kg pr. indbygger)

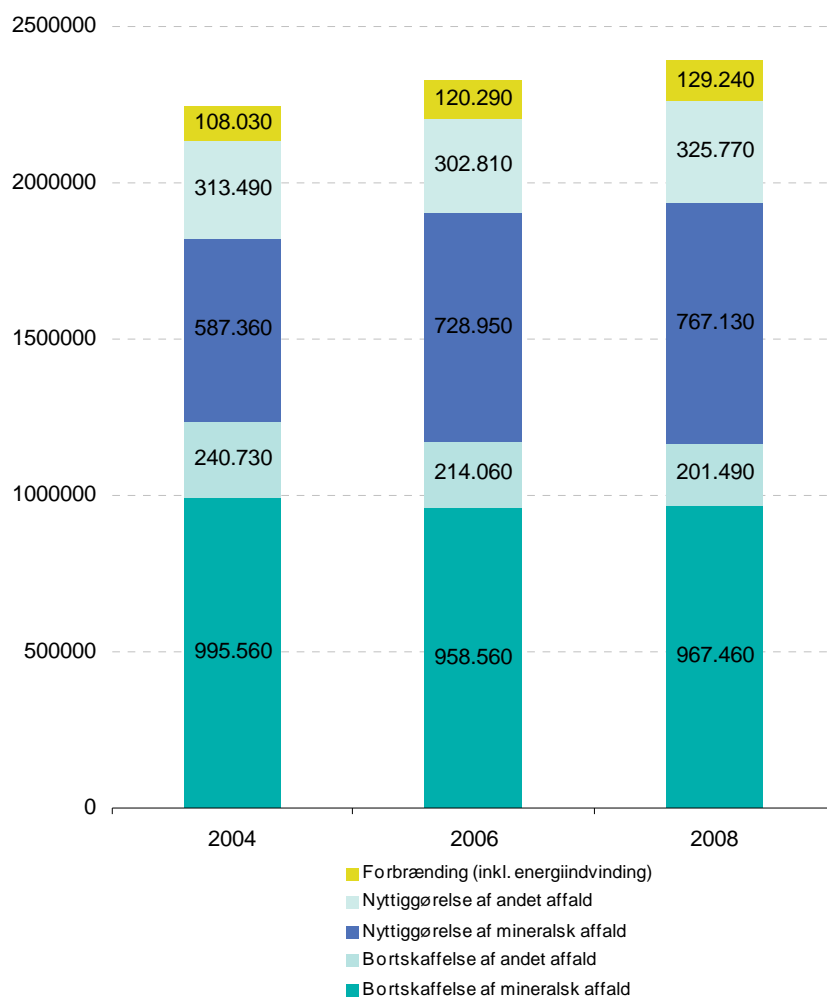
Kilde: Eurostat (online data code: env_wasgen, tsdpc210 og demo_gind)

Figur 6. Produktion af farligt affald 2004 til 2008 (kg pr. indbygger)

Kilde: Eurostat (onlinedatakode: env_wasgen and demo_gind)

Figur 7. Udvikling af affaldsbehandling i EU-27 efter affaldskategori 2004 til 2008 (1 000 tons)

Kilde: Eurostat (onlinedatakode: env_wastrt)

Figur 8. Oversigt over mål vedrørende WEEE sendt til behandling i henhold til artikel 7, stk. 2, i WEEE-direktivet 2002/96/EF

Behandlingen skal mindst omfatte udtagning af alle væsker. Direktivets artikel 7 indeholder specifikke mål for genvinding og nyttiggørelse, som varierer, alt efter den specifikke udstyrskategori.	Genbrug og genvinding (med en gennemsnitlig vægt pr. anordning)	Nyttiggørelse (med en gennemsnitlig vægt pr. anordning)
Elektronisk affaldsstrøm:		
Store husholdningsapparater	75 %	80 %
Salgsautomater	75 %	80 %
It- og teleudstyr	65 %	75 %
Forbrugerudstyr	65 %	75 %
Små husholdningsapparater	70 %	50 %
Lysudstyr	70 %	50 %
Elektrisk og elektronisk værktøj (undtagen stationære industrielle værktøjer i stor skala)	70 %	50 %
Legetøj og fritidsudstyr	70 %	50 %
Overvågnings- og reguleringsinstrumenter	70 %	50 %
Gasudladningslamper	80 %	